

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fiszel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előzetési díjak nyiltérek és hirdetések.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. «Bécsben»: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Daube G. L. és társánál és Horadl. Brnben: Stern M.

Nyiltér petisora 10 kr

25 esztendő.

Az időnek kérelhetlen szekere nem áll meg. A maga zakatolását végzi napról-napra, évről-évre: nem örökdiem-mivel, senkivel, legkevésbé pedig azzal, kinek feje fölött elvonul, a kinek szervezetén, lelkiületén ott hagyja nyomaint a maga munkájának 25 év egymagában véve még nem sok. A fiatal ember e korban virul; az egészségtől, életerőtől csakugy duzzad; a nőnek sincs még oka, hogy korát ilyenkor már eltagadja. De 25 évre tekinteni vissza munkálkodásunkban, azzal a tudattal, hogy ifjan kezdtük s azóta homlokunk bizony megránczosodott, hajunk nem egy szála kihullott, vagy megöszült: érdem ugyan, büszke öntudatra is adhat okot, de megnyugtató nem igen lehet. Életünk javát a multnak adtuk át: életerőnk már csak fagy, de nem gyarapodik, mert bármily fiatalon kezdtük is működésünket, az 50 felé nagyon is közel vagyunk már, ez pedig az ember életében hatalmas szám!

Ha a 25 évi szolgálat az ember életében nyom nélkül el nem surranhat, mennyire vágja barázdáit homlokán annak, a ki a tanító pályának szenteli életét, a ki annak rögtön utján indult meg ifjan s kénytelen évről-évre tovább ventatni annak nehéz szekerét. Mert a közmondás is azt mondja: „Quem di odere, paedagogum fecere.“ Képzelve csak magát a tanító hely-

zetébe. Órák óra után tölteni a szobának négy fala között, annak tüdőt s gégét sorvasztó, dohos légkörében; végezni azt az izgató munkát, melylyel a különböző elemű túlnépestitt osztályokban a fegyelmzés jár; az ismereteket a különböző tehetségű, gyakran, talán a legtöbbször nagyon is elmaradt gyermekekkel egyaránt elsajátíttatni: nem tréfa dolog, azt be fogja ismerni mindenki, a ki a maga gyermekeivel törődven, azokat otthon fegyelmezi s tanítja, kivált akkor, ha többen vannak, ha véletlenül rakoncátlanok is s ha esetleg tehetséggel sincsenek kellőleg megáldva. Hányszor halljuk a türelmét vesztett szülő kifakadni: „No már tanító nem volnék; inkább fát vágnék, mint tanítanék!“

S ezt a nehéz munkát kell a tanítónak óráról órára végeznie! Nem tulajdoníthatunk tehát csekély fontosságot annak, ha a tanító működésének 25 évére, kivált pedig első 25 évére tekint vissza, mert ez fiatal korára esvén, a legeredményesebb is egyuttal; nem hunyhatunk szemet akkor, a mikor a tanítóságnak egy lelkes tagja az első negyedszázadnak határjelző czölöpjét pályáján leveri, hogy ettől kezdve a második stadiumot befussa.

A helybeli közs. elemi iskolai tanítótestületnek jubiláns tagja van. Szinkovics Ferencz. működésére nézve az itteni tanítók Nestora ez elmúlt hétén töltötte be

csáktornyai működésének 25-ik évfordulóját. A minő zajtalan volt 25 évi ténykedése, de annál eredményesebb, mert egyedül a munkának s nem a föltűnésnek volt szentelve, ép oly csöndesen röpült el feje fölött a jubiláló év is, föltűnést nem kelteve, senki által észre nem véve. S azon senki meg sem is fog utközni. Csáktornya lakosága az ünnepléshez nem szokott; elismeri az érdemet, tehetsége szerint meg is jutalmazza; de az ünnepléseknek nem barátja, tömjénezni, fáklyát gyújtani nem szeret. S ép azért azon tény, hogy az ünneplésre való alkalom meg nem ragadtatott, Szinkovics urnak érdemeiből s a közönságnak elismeréséből, volt tanítványainak háljából ez mit sem vonhat le.

A ki a csáktornyai s egyáltalában a muraközi tanítónak munkáját ismeri, méltányolni fogja annak nehézségeit is. Idegenajku gyermekeket magyar nyelven tanítani, a hazaszeretetnek érzelmeit nem magyar szívökre becsöpögtetni s az ismereteknek elemeit magyar nyelven beléjük plántálni, szóval belőök magyarokat is, tanult embereket is nevelni oly föladat, mely a tanítónak egész szervezetét veszi igénybe. Pedig Szinkovics ur is ily munkát végez. S a mi eredményes működését még nagyobb fényövel veszi körül, az, hogy uttörő munkát végzett; oly időben fogott hozzá a generatio magyarosításához, a mi-

A „Muraköz“ tárczája

Reményi Ede.

Junius hó 10 én minket is fikerés a nagy művész, a ki 16 évig szerzett földküli utazásában dicőségét a magyar névnek. A fiatalabb generáció csak hírből ismeri, de nagy reményekkel tekint a nap elé, a melyen színör-színre láthatja a művészt, a ki a 60-as évek sötét napjaiban annyi sok édes órát szerzett a magyarnak. Mert Reményi magyar volt mind erében. Művészetének fő jellemvonása az, hogy magyar Mestere a népdalnak, a mely, ha hegedűjének hurjain felhangzott, páratlan lelkesedést keltett s olyan jól esett a magyar szívnek.

A 60-as években még szó sem volt arról, hogy az uri kisa-szony zongorára, vagy gitárra mellett magyar népdalt énekeljen. A polgari elem mint ruházatlan, dalban is az uri osztályt utánozta. A 60-as évek szülőiténak hőcsodálai a „Mefagyott gyermek“, „Mi ver fel sulyt Álmadból?“ stb. voltak. Mindezek pedig nagyon kevés volt az igazi magyar népdalból.

Reményi s Blahánéknak köszöneljük első sorban, hogy a legelőkelőbb szalonok is megnyitottak a magyar népdalok előtt. Rendkívüli hatást kelteket az ő magyar nótái, mori az elnyomatás sötét korában, abban az időben szólottak leplezetlenül a magyar szívhez, a midőn a honfi bánat csak leplezetten nyilatkozhatott.

De hát Reményinek magyar iskolája a szabadságharc volt. A londoni operának volt első

hegedűse, midőn a szabadságharc hírére hazasietett, hogy hegedűjével lelkesedést öntson a magyar seregbe. A szabadságharc leverése után követte honfűrszeit a száműzetésbe. A külföldön hangversenyeket rendezett az ott élő magyarok lesegélyezésére. Páratlan az az elismerés, a melyet e körüjában aratott. Az angol királynő annyira kitüntette, hogy több alkalommal meghaligatta játékát és különösen az a nóta nyerte meg tetszését, hogy: „Hej, huj, magyar ember összeüti bokáját!“

1860. janur 28-án jött Reményi Budapestre, miután a királytól kegyelmet kapott.

Az ekkor rendezett első hangversenyén történt meg az a jelenet, mely örökre feledhetetlen lesz az akkori színházi közönség előtt. Reményi játszott a szelbnél szebb magyar nótákat s hegedűjének bánatos hangja vijasz volt a szíveknek. Óriási lelkesedés szállta meg a közönséget s egyszerre mint egy varázsütésre, tombolva követelték Reményitől a „Rakóczy“-t. Ott volt a színházban Protman is, a hírhedt rendőrönök, és szigoruan megtiltotta Reményinek a Rakóczy eljátszását. De a közönség tombolt és a tombolás valóságos viharra nőtte ki magát, midőn Reményi megjelent a szinpadon a kézmozdulatokkal jelezte, hogy tilva van neki a közönség kívánatának eleget tenni. De a közönség nem tágitott és egyre hevesebben követelte a rég nélkülözött „Rakóczy“. Reményi ekkor áthatva a honfűi lelkesedéstől, rendezette hegedűjén a kívánt dalt s hegedűjének minden hangja gyujtott. Az ez után támadt lelkesedést leírni lehetetlen. Az emberek fölgráltak helyeikről és elképzeltetetlen lelkesedéssel éltették a nagy művészt, a bátor hazafit. E tetteri Reményit Protman Bpstre internálta és hónapokba került, míg újra visszakapta szabadságát.

Ezután tette meg azt a körutat, a mely alatt lábba hozta játékával az egész országot.

Daczára annak, hogy hangversenyre csak ugy zárandokoltak, Reményi mindig szegény maradt. Mindig volt egy-két pártfogója és azonkívül jótékony és hazafias családokra is nagy összegeket fordított.

Hazafias szempontból nagy érdeme Reményinek az, hogy neki köszöneljük tulajdonképen, hogy nagy lírikusunknak, Petőfőnek, a szobra ott áll a Dunaparton. Reményinek a nagy hegedűművészek lelkeben fogamzott meg az az eszme, hogy emleket kell emelni a legnagyobb magyar lírikusnak. 1860-ban Halason kezdte meg erre a gyűjtést, ezental jövedelme nagy részét erre a nemes célra fordította. A Petőfi szobor azóta áll is, hirdelve nemzetünk nagyságát, de a művészek a ki megteremtője volt, ez évig nem volt alkalma láthatni egyik legremekb mívét.

Reményi 1863-ban europai körutra indult s művészi játékával mindenütt elragadta a közönséget. Abdul Aziz annyira kitüntette, hogy kétszer is meghallgatta játékát. A hetvenes évek elején a nemzeti színháznak volt első hegedűse, de innen csakhamar megvált.

1876 elején hagyta el hazáját. 1878-ban vitte dicavágya, már másodsor, át az ócsánon s hat évig gyönyörködtette művészi játékával az Egyesült-Államok lakóit, a kik valóságban bálványozták a nagy művészt.

Nyugaltna természeté itt sem hagyta pihenni. 1884-ben Ausztráliába vitorlázott, melynek valamennyi nagyobb városában páratlan sikerrel hangversenyezett. Ezután Afrikát és Ázsia egy részét járta be. Tokióban rendkívüli lelkesedéssel

kor mestere erre nézve még nem volt; a mikor példa még nem lebeghetett előtte, mert az ország idegenajku vidékein a magyar nyelvvel egyszerűen nem törődtek semmit. A csáktornyai fiataliságban a magyarságnak magvát ő vetette el, s hogy jól vetette el, bizonyíték az azóta fölött nemzedék, bizonyíték a most serdülő gyermekesereg.

Hogy a helybeli községi iskola mintáintézet, hogy a magyarságnak hatalmas vára, az Szinkovics urnak is érdeme; és ép azért, mert velünk együtt mindenki érzi s vallja, hogy Szinkovics ur elismerésére méltó munkát végzett a lefolyt 25 esztendőben, üdvözöljük őt csendes jubileuma alkalmából. A föleerdült ifúság ne öregitse. Az a tudat, hogy pályájának zenitjén túl van, ne lankaszsa erőit, ne lohaszsa munkakedvét. Haladjon terhes, de fényes pályáján továbbra is ugyanazon hivatottsággal, a melylyel azt eddig betöltötte s az Eggek Ura sem lesz hozzá igazságtalan s könyörtelen, meg fogja engedni, hogy a második 25 évet is ép oly viruló egészségben és jó conditióban érje meg, mint a minővel most dicsekedhetik. Kívánja ezer meg ezer volt tanítványa háliból, a közönség elismeréséből, a gyermekesereg jól felfogott érdekében.

S a Mindenható élteteni is fogja még soká a jubiláns.

Néhány szó a körorvosi intézményről.

III.

Magyarország közegészségügyének a mult számban említett vára nem épült fel, hanem igenis egy nyomorult viskó, melynek lakói az öket körülvevő sötétség, a viszonyok rendezetlensége miatt észre sem veszik, mint hurcolják el előttük az ország leendő támaszának — a gyermekeseregnek tetemeit.

Hány apró sirhalom áll a temetőben mindmegannyi panaszos felkiáltás, miért nem építették ki ugy, a mint tervezve volt, vagy miért nem alakítják a különben is bomlásnak indult rozoga viskót a kor és viszonyokhoz mérten?!

„Ugy saját tapasztalataim alapján, valamint a mienkhez hasonlóknak jelzett

fogadták és abban a kitüntetésben részesült, hogy a Mikádó nevével együtt jelent meg egy hangversenyen a páholyban. 1887-ben újra Afrikába ment. 1890. május 28-án indult el Ciprus felé Európára, honvágygyal szívében s június 15-én érkezett Londonba. Azóta Angol- és Skótszágban caillogtatta művészetét.

Reményi jó szívét igen szépen illusztrálja az az eset, mikor a budapesti vakok akkori igazgatója fölkereste a művészt, hogy járuljon valamivel hozzá a vakok intézete tökéjének gyarapítására. Reményi szíves készséggel ajánlkozott, hogy segít a szerencsétleneken és legközelebbi hangversenyének egész jövedelmét, körülbelül 400 frtot, a vakok intézetének adományozta. Máskor meg meglátogatta az intézetet és a vakok éppen ebédelték, mikor Reményi belépett. Az igazgató mindjárt feikerte, hogy gyönyörködtesse a szegény növendékeket művészi játékaival. Reményi azonnal elővette hegedűjét és az ebéd fölött eljátszotta a szebbnél szebb magyar dalokat, nagy öröme a szegény növendékeknek és méltó bámulatára az öreg igazgatóknak.

A nagy hódítások után februárban tért vissza a nagy művész, hogy hazafiai kebelében az elmúlt idők édes emlékeit felidézze. Hogy mily példátlan fényes fogadásban részesültek hangversenyei minden városban, arról mindenkinek tudomása van. Mi is bizonyára méltányolni fogjuk játékát, mert ől még a szívekben sok nemes tetteinek emlékezte.

állapotokról való értesülés alapján azon határozott és meggyőződészsülte nézetemnek adok kifejezést, hogy a körorvosi intézmény jelen szervezésében fenn nem tartható, mert vele a kitűzött cél népünk viszonyai miatt el nem érhető. Ezt mondotta tudós fő orvosunk már 1889-ben.

És miért?

Abnormalis abszurdum megtestesítése, hogy az egy egészségügyi körbe vont helységek miként vannak csoportosítva. Szinte neveltséges, ha a térképen nézzük, hogy Ottok, egy, Perlaktól alig negyedóránnyira fekvő helység, a másfél óránnyira fekvő Szoboticza egészségügyi körbe tartozik.

Nemcsak neveltséges, de legnagyobb mértékben igazságtalan.

Miért fizessen ez a szegény Ottok a szoboticzai körorvosnak, mikor soha tanácsát igénybe nem veszi, mert betegség esetén esztelenség volna tőle és nem a perlaki orvostól kérni orvosi segílyt. Ha pedig szegény ember betegszik meg Ottokon, mit csináljon? Jöjjön Szoboticzára, hol a körorvos gyógykezeli ugyan, de a fuvarra költ 1-2 frtot és a mellett egy hosszú ut fátadalmain teszi ki magát; vagy menjen Perlakra és fizessen a gyógykezelésért 50 krt, esetleg 1 frtot és takarítsa meg a fuvar és kímélje meg magát az ut fátadalmaitól?

Ilyen körülmények között ne fakadjon panasza, hogy sanyargatják adóval; ne panaszkodjék, hogy midőn adóval ugysis tulajdonosan meg van terhelve, fizessen olyasmire olyankor is, midőn az ily vidékeken a körorvosoknak a szegény nép terhére kirótt fizetés — minden haszon nélküli felesleges kiadás.

Tudom, más körökben is ily abnormalis a beosztás, ezért, hogy a körorvosoknak szánt „nagy” összeg ne legyen minden haszon nélküli felesleges kiadás, első dolog, hogy

a) lehetőleg kikerekítsenek a körök és annak középtáján levő nagyobb községben lakják a körorvos, vagy ha már a kör szélén fekvő községek közül kell választania székhelyt, észszerűbb a nagyobb községnek választása, mert ennek körében nagyobb és több funkció vár az orvosra; ennek nagyobb szükségére van az orvos közelítésére. A székhely ily megállapítása mellett el volna érve a gyors segíly élvezetése is.

De ez magában elégtelen, szükséges, b) hogy igen olcsó is legyen. E nélkül a körorvosi intézmény nem fog nagyobb sikereket felmutathatni, mert ha az akarjuk, hogy a körorvosi intézmény a megye lakosága előtt lassanként népszerűvé és annak eredménye jótékony hatásává váljék, oly közvetítő módot kell találnunk, mely által, míg egyrészt a körorvosoknak képzettségük-höz és nem ritkán — különösen járvány idején — saját életük veszélyeztetésével járó szellemi munkájukhoz méltó tisztességes megélhetésük biztosítható, másrészt az ezáltal felmerülő költségek az amugy is sok oldalról sanyargatott nép vállait minél kevésbé terheljék.

Ez volna a második következmény, melynek megtagadása bizony veszélyezteti az intézmény létjogosultságát, mert veszélyezteti a kitűzött célok elérésének lehetőségét.

Az olcsó gyógykezelés feltétlenül szükséges, miként azt a mult alkalommal bizonyítottam, hogy a körorvosi intézmény az legyen, minek lennie kell. De másrészt c) ép oly szükséges a körorvosoknak tisztas

séges megélhetést biztosító összeg fizetése, mert egyedül a megállapított 350 frt fizetésből való megélhetésre gondolni is egyáltalán lehetetlenség; így egynek pedig, ki életének nagyobb részét tölté, esetleges vagyonát a tanulási időre áldozatul hozta és az akadémiai képzettség felsőbb fokát elnyerte, a tengődésre sem elég bevétellel ijjesztgető állás elfoglalására szabad elhatározással vállalkozni majdnem a lelki betegséggel határos tett lenne.

És midőn a fizetésekről van szó, felháborodással gondolok azon abnormalis, egy művelte egyéne dehonosztaló, egyedül a munkakedvet megrontani hivatott intézkedésre, mely az orvost kiszolgáltatja a tulnyomó többségben műveletlen bíró szeszélyeinek, melyek quasi kötelezik az orvost, hogy a bíró jóakarát kinyerni törekedjék, mert e nélkül fizetését nem kapja meg rendesen.

Hogy küzdjön idealizmussal telve a nép jóllétén, hogy lelkesedjék szép és nemes célokért az az ember, ki minden alkalommal büszkeségét félretenni, önzetéről lemondva porig alázkodni kénytelen, működésében a függetlenségét sem tarthatva fenn, nehogy a bíró jóakarát kockázza tegye.

Ne követeljék, hogy ideálisan gondolkodjék az az ember, kire mintegy ráoktrotyálják a megélhetés lehetőségének feltételül a viszonyokkal való megalkuvást.

A ki előtt első célként áll a pénz szerzése, az nem fog az idealisták soraiban harcolni tudni!

Függetlenséget, teljes függetlenséget követel a szabad cselekvés lehetősége.

Függetlenítsék az orvost legalább működési körének lakóival szemben, hogy mellékérdekek ne kössék meg kezét egészségügyileg szükséges intézkedések fogantatásának követelésében; függetlenítsék másodsorban, hogy több munkakedve legyen és ne rontsa ezt le a parasztbíróval szemben a meghunyászkodás szükségessége; és függetlenítsék harmadszor, hogy azt a körorvost ne idegenkedéssel, ne gyűlölettel környezze az a nép, melyet az orvosi fizetés behajthatása miatt megexequálnak.

Hogy forduljon bizalommal, hogy tekintsen szeretettel az a földműves orvosára, ki a rajta csak imént végzett végrehajtás után, az orvosban ellenségét látja!

Szedje az állam a körorvos részére eső fizetését, akkor annak az anyagi gondoktól ment levén, nagyobb leend tekintélye és így munkakedve is; meglesz a szabad cselekvés lehetősége. Egyedül a közjó fog neki diktálni s hogy mindez kizárólag a közegészségügynek lesz nagy előnyére, minden gondolkozó előtt világos dolog.

Dr. Korein Adolf.

KÜLÖNFÉLÉK.

Reményi Csáktornyan. Mint már multkor jeleztük, Reményi Ede világhírű hazánkfia június hó 10-én Csáktornyára érkezik, mely alkalommal Bodó Alajos kitűnő zongoraművész kísérete mellett fényes hangversenyt rendez. Reményi Edének ezen hangversenye iránt az érdeklődés ugy a városban, mint a vidéken olymértű, hogy az előjegyzések, a hogy előre látható is volt, oly rohamosan történtek és történnek, hogy a helyek javarésze már is le van foglalva. Ezen élénk érdeklődést egészen természetesnek találjuk s örvendünk is neki, mert Reményi testőtől, lelkestől magyar ember, a ki utól-

érhetetlen játékkal a mellett, hogy a szív hurjait csodálatos rezgésbe hozza, jótékony-ságával számtalan seket is hegesztett be eddig. Reményit nem hallgathatjuk minden nap; ép azért figyelmezteljük a műértő közönséget, hogy sokáig ne késedelmeskedjék, s hogy a helyiránt való óhaját Fischel Fülöp helybeli könyvkereskedésében letett aláírás-íven még e hétnek folyamán előjegy-zésbe vétesse. A fogadtatásra nézve a tanác-kozások már folynak, a mely előrelát-hatólag méltó lesz a művészekhez, a város-hoz. A változatos program a következő pontokból áll: 1) »Andante és Finale« a hegedűversenyből (Mendelsohn) zongoraki szeréltel játsza Reményi. 2) »Hösi magyar« átírta és előadja Reményi. 3. a) »Nocturne« (Chopin), b) »Menuette« (Paderewski), c) »Berceuse«, bölcsődal (Huber K.), d) »Per-petuum mobile« (C. M. Weber) előadja Bodó. 4. a) »Romance« (Chopin), b) »Barcarolle« (Schubert), c) »Mazurka« (Chopin) mind-hármat átírta és előadja Reményi. 5. a) »Rigoletto«, ábránd, b) XV. Magyar rap-szodia (Liszt), zongorán előadja Bodó. 6. Magyar nemzeti népdalok és »Repülj fecs-kém« (Reményi) átírta és játsza Reményi.

Az urnap borongós idővel köszöntött be; szorongó szívvel lesték a kis lányok a felhők járását, az időnek szeszélyeit, míg végre az Ég könyörült rajtuk s megszerezte az ártatlanoknak az ártatlan örömet, hogy fehérben kivonulhassanak. Az időjárásnak kedvezőre fordultával a körmenet megtör-ténhetett s a szokásos ceremóniák mellett le is folyt. A processión az összes tanuló-ifjúságon kívül óriási közönség, különösen a vidékről, vett részt. A körmenet alatt az idő kellemes volt, de már a végén perme-tezni kezdett, mely lassanként omló zá-porrá változott át. Délután 4 óra felé azon-ban kilisztult.

Ünnepek. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minster Velkey Zoltán a hely-beli polgári iskolától a lippai polgári s a vele kapcsolatos középkereskedelmi isko-lához rendes tanárnak nevezte ki:

— **Majális.** A helybeli áll. tanítóképző ifjúsága e hó 23-án tornászással s tánczval egy-bekötött, minden tekintetben sikerül, hangversenyt rendezett — a képezde tornacarnokában. Ugy a előadott változatos műsorát, valamint a con-cert végén bemutatott buzogánygyakorlatok a legteljesebb elismeréssel találkoztak s sürű tapsok jutalmazták úgy a tanuló-ifjúságnak ambícióját és szorgalmát, Beér F. zenetanár solo játékát és ügyes vezénylését, Grezlo tornatanárnak ropogós vezényletét, valamint Fasching Jenő növendéknek kellemes s szabatos szavattal. A mi pedig az ezután kezdődött táncz rendezését illeti, arról bátran mondhatjuk, hogy ez gyakorlati tánczosok-nak is becseületére vált volna. A hazá »jövendő oszlopai« bebizonyították, hogy nemcsak Diester-weg, Pastalozzi s más pártfogók elvei iránt van érzékük, hanem Terpyschorának is udvarolni tud-nak. Bebizonyították, hogy az iskola négy rideg talán kívül a tánczterem sина padlóján is otthon érzik magukat. Az efféle mulatságok által ügyesen s szerencsésen hidálják át ama árt, mely a tan-terem és a nyilvános élet között van s már is garantíát nyújtanak arra nevez, hogy a társada-dalomnak nemcsak haoznos, de kedvelt és mulató tagja is lesznek. A tánc 8 óra után vette kezde-tét. Az egész mulatságot, melynek sikerülté té-telében az intézet igazgatója s neje fáradságot nem ismertek, a szilaj és feszíté-én jövedy jelle-mezte, olyannyira, hogy a fiatalok a cigányok türelmét és kitartását kemény próbára tetle, mert tánczolás közben, de kivált a csárdás aprózás-asában, szünetelésről alig akart hallani s így a jelenvölt hölgyeknek a tánczól bőven kijutott. A jövedy színtársához hozzájárult a kénye-lem is, melyet a nagyon praktikusnak bizonyult torracarnok ez által nyújtott. A közönség nagy-számú s elegáns volt, mi mindenesetre az elis-merésnek s a fiatalok méltánylásának bizonyítéka, me y a törekvőket megjutalmazza. Az első négyest 25 pár tánczolta — egy kolonnban. A táncz

Sárközi testvérek játéka mellett egy valamikor reggel felé ért véget. Z.

— **Reményi Ede** szombaton, 23-án Egerben, 25-én S-A-Ujhelyt játszott. Azu tán Karczag, Makó, Szarvas, Csaba, B.-Gyula és Kecskemét következtek. Holnap Szentés után Szolnok, N.-Kőrös, Félégyháza, Baja, Szegeárd, Kaposvár, Egerszeg, Csáktornya Keszthely, Kőszeg, Győr, Komárom s jun. második felében 10 délmagyarországi város következik, úgy, hogy Reményi junius havában 26 hangversenyt ad.

— **Köszönetnyilvánítás.** Engedje meg városunk és vidékünk nagyon tisztelt közönsége, hogy a képezde tanárikara nevében e helyen is halásan érző szívvel mondjak köszönetet mind azoknak, a kik képezdünk ifjúsága által e hó 23-án rendezett tavaszi mulatságon való megje-lenésükkel oly díszessé s széppé tették az estélyt és ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben hozzá-járulnak a mulatság fényes sikeréhez! — Mivel a mulatság a képezdei segélygyelet javára, illetve az orsz. tornaversenyre felrúdul 32 tanítónövendék utazási és ellátási költségeinek fedezésé céljaira is rendeztetett: legyen szabad felemlite-nem, hogy e költségek (356 frt 52 kr.) fedezésé-hez — a növendékek által fizetett és az állam által engedélyezett összeg kiegészítésével, a tavaszi mulatság 169 frt 42 krnyi bevételeiből 96 frt 52 kr. fordítottat. A tiszta jövedelem fenmaradt része a tanítónövendékek segélygyeletének alap-tékéjéhez csatoltattott. Csáktornya, 1891. máj. 26. Margitai József, igazgató.

— **Kellő tájékozás** végett értesítem a t. közönséget, miszerint felsőbb rend-ikezés folytán junius hó 1-től kezdve a pragerhofi és varasdi irányból déli 12 óraker beérkező levelezés kézbesítésének gyorsítása végett a levélhordók utjání kézbesítés az eddigi d u. 2 óra helyett már 1 óraker veendi kezdetét; továbbá a postaszemélyzetnek a vasárnapi munkaszünetben leendő kellő részesíthetése végett junius hó 7-től kezdődőleg a d. u. 4 és fél óraker beérkező budapesti hírlap-posta vasárnap délutánonként házhöz nem kézbesíttetik, hanem csak a következő hét-főnek délelőttién; a kik azonban hírlapjait még vasárnap délután óhajtják kézhez venni jogukban álland akár személyesen, akár megbízottjuk által azokat a postahi-valban közvetlen átvenni. — Tóth Lajos, posta és távirdafőnök.

— Pályázatot irtak ki a helybeli m. kir. adóhivatalnál VI. oszt. adóügyi állásra.

Vasúti ügy. A Csáktornya Szent-Iván-Ukki vonalon a menetrend némileg meg-változ-k. Holnapról fogva a Csáktornyáról eddig d u. 5 óraker indult vonat beszünt-tetetik s helyébe a déli vezetletik be. A-Lendva felé indul e szerint a vonat reggel 5 óra 33 perczkor s déli 12 óra 3 perczkor (új vonat) s érkezik hozzánk d u. 3 óra 41 (új) s este 10 óra 5 perczkor. A Varasdra bevezetett déli vonat követ-keztében a Csáktornya-Varas között ren-desen közlekedett kocsposta ugyancsak a holnapj naptól megszűnik jární s Dráva-Vásárhelyre az e községet eddig érintett kocsposta helyébe gyalogposta hozatik al-kalmazásba.

— **Felülfizetések** a képezdei táncmulat-ság alkalmából: 3 frt 80 kr öv Tömöriné, Neu-mann Vilmos; 2-60 frtot Kohn Herman; 2 frtot Samu József; 1 frt 80 krt Bernyák Károly. Szei-verth Antal; 1 frt 50 kr Margitai József; 1 frt 40 kr Jégh József, Bárdi György dr., Rosenberg L., Tóth L., Tódor, Schrenk, Prusatz A.; 1 frt 20 kr Ziegler Kálmán. Szilágyi Gyula; 1 frtot Kollaris Mihály. Angyán Aurel. Czike Ede, Wolf Béla dr., Wasits György. Pecsnork. Felméri Albert; 80 kr Dugovich Pál. Gönczi Ferencz, Wollák Rezsó, Neumann Bernát. Neumann Sala-mann, Baumann, Keresnár. Czvetkovics Antal, öv. Göncz Lajosné. Jaskó Károly. Krasovecz Ignác dr., Nuzsy Mátyas, Neumann Albert; 60 kr Kovách Emil, Vrancsis Károly. Zakál Henrik, Fejér Jenő. Ditrich János Herlinger Mór, Pártlis,

Polyák Mátyas. Thorday János; 50 kr Kornfeind Nándor, Schwártz Albert dr., Gaal Imre. Ujvári Mihály, Beér Ferencz, Grézlo János; 40 kr Simon Lajos, Sztrahia Ferencz. Alszeghy Alajos, Horváth Honor, 2 vasuti tiszt, Kiszélek Lajos, Goldstein Béla, Jeney Gusztáv, Vrancsis Jenő, Korein Adolf dr., Vitezleky dr., Pollák Bernát, Strausz Sándor, Sárosi László, Frász Tamás, Hirschmann Leó, Nagy Elemér, Ilőbner Károly, Hirschmann Adolf, N. N., N. N.; 20 kr Egyed, öv. Ziegler Lajosné, Novák Ferencz; 10 kr N. N. Összesen 66 frt 35 kr., mely összegért fogad-ják a szives felülfizetők leghálásabb köszönetüket. Csáktornya, 1891. majus 27. — Avár Gyula pénztárnok, Kautmann Herman ellenőr, Szlav-kovszky Gusztáv ellenőr.

Haldós. Húsz Teréz, Fürst Károly helybeli iparosnak nevelt lánya, hosszas szen-vedés után f hó 27-én, 19 éves korában elhunyt. Nyugodjék békében!

— Pályázni lehet az alsó-krályoveczy postamesteri állásra. Határidő junius közepe.

— **A helybeli polgáriskola** majális-féle kirándulást rendezett mult szerdán délután a közel fekvő Szt. Ilonára. Dobszó s zászló mellett történt a kivonulás. Az idő azonban a tanuló ifjúság szórakozásának nem ked-vezett, mert a meg-megeredt eső többször zavarta meg a mulatságot. Mindamellert kádélyesen folyt le a délután melyet teké-zés, éneklés, versenyfutás a sikos s akadá-lyokkal, szavallat stb. töltött ki. Ez alka-lommal ünnepelte a tantesület kartársának, Szinkovics Ferencznek, 25 éves jubileumát is, kit többször föl is köszöntö-tek. A kirándulás-on a tanulók közül is töb-ben vettek részt.

A „Borlaci Társaság” f. évi jun. 6-án juniálíst rendez. Kezdeté délután 4 óraker.

— **Szinészet.** Veszprémi Jenő, a zombori allandó színház igazgatója, 32 tagból álló operette szintársulatával e napokban Csáktornyára érkezik, a hol kizárólag csak 10 válogatott előadást fog tartani. Ezen tíz előadásra 8 frt, 7 frttal és 5 frttal bérletet nyitott. Veszprémi urat, mint te-hetséges színészt, városunkban ismerik, társulata is bizonyára válogatott tagokból áll, tehát örömmel üdvözöljük a szintársulatot Csáktornyan és ajánljuk a közönség szives pártfogásába!

— **A teljes** hodfogyatkozás, melyet a csillagászok 23 ára jósoltak, nálunk is lát-ható volt. Az elsőtetülés tünemőnye a bo-rus idő miatt érdekességéből sokat vesztett, de azért 8 óra felé az élénken tornyosuló felhőtömegek közül elő-elő láttuk bukkanni a hold sarlóját is, a mint a fogyatkozás osztkkenéséhez mérten, telibb s telibb alakot öltött. A Falb által megjósolt kritikus nap este felé egy kis égiháborut hozott ugyan, de a fölőltön kívül, melyet ránk kényszer-itett, egyekben bajt nem okozott.

Meghívó. Az alsó-lendvai önk. tüzoltó-egylet 1891. évi junius 14-én működő tag-jainak érmeikkel leendő kintintetése alkalmával saját zenekara közremöködésével Neubauer András vendégöl helyiségében tekeversenyyel egybekötött hangversenyt rendez. Beléptidij személyenkint 20 kr., mely utóbbiak Guttman Lajos egyleti jegy-zőnél kaphatók. A tekeverseny kezdődik d. u. 3 óraker, a hangverseny este 8 óraker. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Érelem. Ha a képezdeszek majálisán valakinek esernyője kicseserőldött volna, tu-lajdonosa a szerkesztőségben visszacserél-heti azt.

— **Hegedűhúrok** kitünő minőség-ben, ugyszintén hegedűrészek **Fischel Fülöp** könyvkereskedésében kaphatók.

S urednikom noći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke t'čine se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozeffa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischer Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagaćućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

Nekaj iz zdravoslovja.

II.

Voda.

Zdrava voda, to najzdraveše pilo za čovjeka, dohadja zviranjka, koji tak postanu, da se voda iz zraka, tojest deždji, precdjuje črez prepustljive slojeve zemlje, dok nestigne na zadnje ne nepropustliv sloj, gde se skup spravlja i pokazuje onda vuni kak zviranjek.

Vodu iz potokah, rĕkah a kamo li iz mlakah i močvarah ne valja nigdar piti.

Voda, dok se precd uje črez slojeve zemlje, bila ona kak god nečista, postaje zevsima čista, ar zemlja vupija vu se vsu nečistoću. Nego zemlja nečini to prez kraja i konca, ar kad se je zemlja jenkrat već nasitila nečistoće, onda je više neprideržava, nego ju vodi ostavlja.

Odovud budeš pregruntal, kak je potrebno tlo čisto držati od smetja, izmetinah ljudskih i životinjskih; a strahovita pĕlda vu varašu Baselu, gde je vnogo familijah pomrlo, ar su zdenci ogifanti bili s arse nikom, koji se je bil iz ondešnjih farbenih fabrikah vu zemlju vpil, nek ti svedoči, da se materi zemlji izmetine nigdar prez kaštige ne predavaju, kad ih se je već zasitila.

Kak je vu obće poznato, razlikujemo tvrdu i mehku vodu.

Vu tvrdoj vodi slabo budeš graha (fažulja) na mehko skuhal, a sopun se ne pĕni kak vu mehkoj.

Vrlo tvrda voda slabo se probavlja (čera) ter zrokuje gustokrat i srdobolju i tifus. Čim je mehkeša voda, tim se bolje probavlja.

Koliko je znananito hranivo voda, vidi se iz vnožine vode, koju iz tĕla od puščamo ter koja iznosi do tri ltra na den. Iz toga slĕdi, da moramo barem isto toliko vode vsaki dan vu tĕlu prijeti.

Vu manjšem dĕlu dobivamo ju vu jestvinah, vu mesu, krumpiru, kruhu, kavi, mljeku, vinu, pivu, žganici i tak da je, nu najvećim dĕlom pijuć vodu.

Tri litre vode na glavu potrebne su na den za čovjeka. Isto tuliko vode treba za pranje, čišćenje i za druge potreboće na glavu.

Obćinam je dužnost brinuti se za dobru vodu stanovničtvu. Nu tu treba takaj znati, da ni za čišćenje tĕla nije vsaka voda dobra, kak je ne vse jedno, jeli se gdo niže zahoda (sekrĕta) okuplje ili vu čistoj tekućoj vodi.

Najbolje je sredstvo, da se dobra voda dobije, vzimati ju od zdravoga zviranjka.

Gde zdenec nije dober, tu nevadi vode. Stari su Grki i Rimljani to dobro zapamtili, zdravstvenu su vrĕdnost dobre vode vrlo dobro vu glavu prijeli i držali za dužnost orsačke brge zidati d bre vodovode.

(Drugiput dalje).

G. F.

SIROTA DEVOJKA.

XXIV.

Kad je Gabriela dimo iz cirkve došla, tuklo njoj je srce, ar je pre tudirala Perczeyovo nakanenje i planuma, zmišljavajuć se iz rĕčih. „Kaj pak ako bi ja bil katolik.“

Još on isti dan pohodil je Perczey Gabrielu. Gabriela je potĕrlenila. Prez vsakoga speljavanja rekel je Perczey:

»Draga moja Gabriela! već sam i ja katolik i stanovnik vu Egru — kakvoga odgovora se morem nadjati vezda već?“

Gospon Perczey, da su moje vĕre, to sam se denes vu cirkvi osvedočila. ar sam Njih vidla, gda su vĕruvanje ispovedale. — Kaj se pak odgovora dotiće: pokedob imam ufanje, da jeden drugoga nebudi vkanil, — nut — ovo tu jim je moja ruka.

Perczey je kušnul ruku Gabrielinu, od koje je vezda prvoga blaženoga kuća predobil.

Onda su si prstene zamenili. Za kratkim dospomenkom, prav kad je Perczey oditi hotel, odprla su se vrata, i gdo je došel?

Niko drugo, kak Veizer David.

Vsi su se čudili.

Veizer je pripovĕdal: kak je srećen postal, da je velike peneze dobil; pokedob je od gospona Perczeyova vu Miskolcu zeznal gde je Rahel, zuril se je taki za ostalih deset jezer forinti donesti. — koje, kada je predal, dala mu je Gabriela nazad obligatoriju.

Perczey je vezda s podpunim blaženim čuvstvom kušnul Gabrielinu ruku. Veizera pozdravil i otišel je.

Veizer je još dva dni sprevodil pri Gabrieli, i saznavši, kaj se je pripetilo, odobril je bratični čin i rekel je:

„Da nebi imal ženu i dĕcu, i ja bi tebe nasledoval.“

Tretjidan je dimo odputoval.

Gabrieli nije bilo tak sila za peneze, ar je ona dosta imala; nego zato se je čobro pripetilo, kaj se je povnožalo; ar vezda se je Gabrieli veselje zpunilo, kad je Treziki šest jezer forinti predala, s ovimi rĕčmi: „Na, draga moja! vzemi od srca; denes zutra budeju penez' i tibi potrebni.“

Trezika je kušnula ruku Gabrielinu, i suze zahvalnosti curele su njoj po licu.

XXV.

Jóváry kak je zadnjiput pohodil Gabrielu zgleдал je on sažnu, s modriimi očima, poniznu Treziku takaj, dopala mu se je; pak misleći, da i ona nije prez ničesa. prosil je i zadobil je njezinu ruku.

Sz . . . ry Laci, koj je ve već pad sudec postal, i on je bil tak srećen, da je s Agrecom prstane menjal.

Saznavši od vsega toga biškup, od Gabriele, Jóvárya, od Lacija i Agneze, odredil je, da se vsi tri pari imaju on isti dan zdavati.

Veličanstveni izgled bil je pri oltaru, tri zaručnice jedna ljep'a od druge; ali najljep'a bila je Gabriela.

Gostovanje bilo je izvanredno i obdržavalo se je pri bi kupu.

Na koncu obeda zdigel je kupicu biškup i pozdravil je ove mlade pare ovak:

»Vu Bogu si tri peršone; vse tri peršone naj blagosloviju s blagoslovom ove tri mlade pare, živelu vnogo ljetah.«

XXVI.

Jedno ljeto zatim dokončal je biškup svoje hvalevr dno i dično življenje, i došel je na vekitečno spanje.

Na sprevodu su bile jezere i jezere ljudih; ali nigdo se nije tuliko plakal i vrućih s zah prelĕval, kak Gabriela, koja je i s dragim privoljenjem svojega tovaruša ljeto dni vu černini tuguvala za pokojnikom.

Tretji dan po sprevodu došel je do ruk prsten, kojega je za spomenek od biškupa dobila.

Pokazala ga je svojemu tovaru, i rekla:

Pogledni ovoga prstana, meni ga je biškup s ovimi rĕčmi predal:

»Vzemi ovoga prstana, zadrži ga na spomenek, pak po mojoj smrti dal ga onomu, komu bude najviše vrĕden i od hasne, onda budeš ti drugoga za to dobila.«

Kaj misliš, komu bi bil najviše vrēden?

Onomu, koj ga bi najviše cēnil, i koj najviše da za njega.

Oprosti mi, ja sam ne tak mislila; po mojem mnenju onomu je najviše vrēden, komu nije sam persten, nego njegova vrēdoost potrebna.

Zato prosim te, odnesi ga zutra k zlataru, naj ga prešarca kaj je vrēden, pak ga onda prodaj; s penezi budem vre naredila kak je treba.

Drugi dan donesel je Perczey jezero forinti za prstan. Gabriela se je hitro oblekla i rekla:

Hodi vezda s menom, nebudemo dalko išli.

Išli su do tretje hiže. Stupili su nuter. Sve je bilo skupa vu ovoj hiži: siromaštvo, potreboča, nevolja!

Jedna starovična žena vdovica leži već više ljet betežna vu postelji; jedna deset ljet stara, a druga 16 ljet stara dē vojšca vu zdrapanih rubačah, pak jeden osem ljet star, na pol goli dečec vu mrzloj hiži od glada i nevolje vu hiži drhčeuju i pla eju se.

Gledi, rekla je Gabriela, tu ti je najviše vrēden prsten. Daj njim vezda s do brim naputkom peneze.

Gda se je to pripetilo, pregovorila je Gabriela ovak:

Ove peneze nismo mi vam dali, nego pokojni biskup; dok budete živel, molite za njega vsaki dan jeden »otec naš“.

* * *

Prešlo je mesec danah.

Biškopovoga testamenta povjerenik, koj je bil podvušen od biškupa na tajnost prstana, pozval je Gabrielu i tovaruša k sebi.

Došli su

Povjerenik pital je Gabrielu:

Jeli imaju milostivna gospa još onoga prstana, kojega su od pokojnoga slavne uspomene biškupa za spomenek dobili?

Nejmam,

Pak komu su ga dali?

Koj je najbolje bil vrēden i potreben ne prstana, nego njegovu vrēdnost sam dal vu vara u jednoj vu najvejšoj nevolja stojećoj familiji.

Bog jih blagoslovi, — rekel je povjerenik biškopov, pogodili su biškopovo želju i misel: on je hotel njih stim na probu deti; jeli bude vu njih s vėrom zvezana i ljubov bližnjega?

I vezda naj primeju mēsto prstana poleg testamenta pokojnog biškupa drugi dar — prikaz.

Taj prikaz je bil pet jezer forinti.

Perczey i Gabriela povrnuli su se k domu i živel su do smrti mirno zadovoljno i srečno.

(Konec).

Piše:

Glád Ferencz.

Medvedja koža.

Dva dijaki iz nekojega — vzememo iz Peštanskog — sveučilišta, hotēći jedno malo svēta videti, dali su se čez vscatie na putovanje. Ovak około putujuć, došli su i vu Poljsku, ali onde ih je velika neprilika do-tigla. Novci su im se najme žiši, a pri samih Poljakih nije bilo nikaj za dobiti — valja da su vu takovu siromesku stran Poljske

zabludili. Sada vu najvejšoj stiski, nisu znali kaj početi.

Vu krčmu nemru bez penez a privatni ljudi nikaj nedaju — k tomu je još on Septemberski deždž nastul, koj zna po pet do osam dni kišiti kad počme, dakle niti za oditi vu koje bogateše selo nije bilo, nego su ta dvojica bili baš prisiljeni ovde ostati i zla se vživati.

Neki, vu onom mestu stanujući krznar njim se je vu nevolji smiloval, i dal njim je koštu i stan badava, dok lepše vrēme nastane i oni budu mogli dalje odputovati.

Vu ovoj okolici, gde su se sada naši dijaki nahadjali, bilo je mnogo i gustih šumah, te se je puno pogovaralo, da vu jednoj od tih šumah strašno veliki medved svoje nečelo tira, domaču živinu, koju sastane, gnjavi, i dapače ljude napada.

Taj medved je celu okolicu vu velikem strahu držal tako, da se već pojedini ljudi črez šumu nisu ufali, nego uvek vu šoporih i sekirami oboruzani.

Ovi dva dijaki su to sve od detičev krznara, pri kojem su bili na stanu, saznali, i odmah im lēpa misel črez glavu preleti.

Stanu jednog jutra pred krznara i je iau počme govoriti:

Vi dragi majstor ste nam puno dobra učinili, prigrlivši nas vu najvećoj našoj nevolji pod svoj krov.

Mi, akoprem vam vaše dobročinstvo s novci nemožemo naplatiti, jer ih neimamo, ali se mi vam zato ipak za vašu uslugu smo na drugi načın nakanili oddužiti.

Mi smo dijaki i kakti takovi spadamo vu kolo izobraženih ljudih prvoga reda. Naš karakter nas uvek veže za svako izkazano dobročinstvo zahvalnimi biti.

Zato dragi majstor, mi smo čuli, da se vu ovih obližnjih šumah veliki medved po-teple, koj ovoj celoj okolici strah zadržuje.

Ovoga medveda budemo mi strelili — zutra idemo ga vu šumu iskat — i onda za sva nam izkazana dobročinstva, kožu njegovu, koja ima signrno priličnu vėdnost, vam prikazujemo.

Krznar se je ravnic posmeševal, ali si je ipak mislil, vrag je vrag, dečki su mladi, inteligentni i glegjerni, takovi ljudi se na lov razmu — Bog zna — moglo bi biti — vidit ćemo.

Drugi, kakti na odlučeni dan sprave se naše dijaki na lov, te ovak idući, zajdu već dosta duboko vu šumu, kad na jedan-krat začaju iz daleka šum mel škarjem i mrmlanje medveda.

Dečki se jeden drugoga široko pogled daju i — šuk — jeden je zplazil na drvo ostavišvi svojega prijatelja dole vu najvejšoj pogibelji.

Šum i mmlanje se sve bliže čuje, ov dijak na drėvu je miran i istu šupu zadržava, samo da ga nebi medved zgleđal, a on drugi dole, od svojega prijatelja vu najvećoj neprilici ostavljeni, domisli se na jedankrat, da je negda još štel, da medved mrtve ljudi nedira, pak si legne na zemlju i na koliko je to bilo moguće, zadržava dihanje te se pričini kak da je mrtve.

Medved dojde iz škarja — zaista lēpi i neobične veličine medved — koj kad zapazi na zemlji ležedečega cloveka, ide k njemu i pričme ga sve około zub, nosa i vuh privohavati, ov na zemlji niti se gene niti deh-

ne, medved ga obrne i opet okolo glave privohava.

Dijak je v smrtnom strahu, ali se i opet negen niti nedehne, medved misleći, da je mrtve, pojde dalje, ali se z nekoliko koracajah nazad vrne, jer još nije prav osvedočen, jeli je taj na zemlji mrtve ili živ, dojde auda još jedankrat do njega, te ga svega još jedankrat okolo glave privohne a zatim osvedočen, da neživi odide zbogom vu šumu:

Sada ov iz drava splazi dole k ovomu, koj je još uvek vu velikom strahu na zemlji ležal, te ga zdrma i pozove, da se stane, jer je medved već daleko vu šumu otišel.

„A dragi moj“, zapita on bivši na drėvu ovoga, koj je na zemlji ležal, kaj ti je ono medved vu vuhu šeptal, dok si na zemlji ležal?

„Rekel mi je: Čuvaj se onakovih prijateljov kak je on tam na drėvu.“

Ov se požari i bilo ga je sram, jer je izbilja svojega prijatelja vu najvejšoj stiski na cedilu ostavil, pak da to tobož prekriti veli nato hitro, kak da ov odgovor nebi bil razmel: „ali onda, kad ja već jedankrat bil te ostavil, pak se je natrag vrnul, kaj ti je onda vu vuhu šeptal?“

A — onda? — Onda mi nije puno govoril iliti šeptal, samo mi je prišeptal, da drugi krat neka medvedja kožu netržiimo predi, nego li budemo medveda imali.

Prvi duhandžija.

Vu Europi je sigurno polag spisah koji se vu starinskih knjižnicah nahadjaju, bil prvi duhandžija sluga kneza od Brandenburga, jer Nicot, koj je duhan k nam donesel, nije bil zato duhandžija, akoprem je nato rekuć duhan i pušenje znašel.

Taj anda sluga kneza Brandenburgkog bil je crnac, ili kak se pri nas veli: — „Arap“.

Kad se je jednoč knez putujuć po nemškoj zemlji vozil, potrla su mu se vu nekom selu kola, i on je bil prisiljen vu selu pred kovačnicum postati i potrta kola popraviti dati.

To nije nikaj navadnoga, da bi knez (Fürst) gde god pred kovačnicum s potrta mi koli stal, i zato se je pred rečenom kovačnicum skoro celo znatizeljno selo sakupilo, a kaj ih je još više tam vleklo, to je bil knežev sluga, arap, crn kak vuglen, kakovoga vu onom selu još nigdar nitko videl nije.

Dok je kovač kneževa kola popraviljal, postalo je arapu dugočasno i on zpukne iz žepa na kratkem kanišu zemljenu pipu, napuni ju duhanom, skoči iz sedala kočje dole, unidje vu kovačnicu, gde jednoga goručečega vuglena iz ognja vzeme i na pipu metne; zatim vtekne tu stvar vu zube i i na svih okolo stojećih začudjenje počme se crncu iz vust i nosa kaditi.

Jedan od okolo stojećih si ipak vzeme tu srdčanost i pristupi malo bliže, za da vidi jeli ta stvar na naravski načın biva ili je mozbit vrazje čelo.

Dobročudni crnac vzeme pipu iz vust i smejuć ju pruži znatizeljnoma seljaku, kak da bi hotel reći:

„Na probaj! buš videl, da ti bu v tek išlo.“

Ali seljak odskoči na stran i dočim onak vu naglosti i od straha vzeme kapu zglave, reče :

»Ne — milostivni gospon vrag — Ja nejem oguja.«

Gm. Kollay.

Veronica i opatica.

I.

Kak vu Magjarskoj, najde se takaj i vu drugih zemljah, varošah i městah, kojih pověsti i dogodjaji iznašaju kaj državne, družtvene znamenitosti. Svako ostavi nekakov znamen i spomenek, koji vu narodu sa stotinami lětah korsača.

Jeden je bil uočišće i vrělo bune, drugi tajno vrělo ljubavi — tretji zakletnim izvorom ubojstva i drugih zlih činah, a četrti ovoga ili onoga.

Tako je vu Krajskoj, severoizhočno od visokih Uzkočkih gorah selo Raka, ležće na jednom s trsjem obkoljenom brežiću a vrhu sela je istoga imena kastel dvor, koji je denes vlasništvo grofova Auerspergah.

Sremu drugomu pustim mir, samo to budem izrekel, da se je i onde probudila vu najnověše vrěme iskra tajne ljubavi, koja bude živila, dok bude ove zemlje naroda.

Raka leži, kak sam spomenul, na brežiću, a pod njom se razprostira ravnica okružena s grmljastimi i kršnimi gajevi, škarjem i planinami. Na podnožju grada Rakina, početku spomenute ravnice leži uz put i denes još krěma sadovjem i s vrtmi. Krěmarici, staroj Jani uzela smrt muža. Tak je ostala sama s dvěmi kćermi, (jedna bila vu kloštru opaticah).

Krěmarija bila njim prava meštija — jedino ufanje. Zato njim je i podvorba bila prvo srědstvo blagostanja i kese. — Kak bi se gdo pred krěmu dopeljal, poletila bi namah jedna ili druga, da vidi, gdo je.

Jedenput doruži naglo kočija i stani po navadi pred Janinom hižom. Kak kočija postane, skoči iz nje mlad momak i hotel je vu hižu.

Vu isti hip poleti i krěmaricina kći na vrata — šik stresne zestane se stim mladim čověkom med vratih. Obedva vudre vu směh, pak počesav se po čelu pojdu vu sobu. Gazdarica fletna, pošena i karakterna žena, začne karati kćerku, da je tak nepazljiva bila, no najpotlje nagne i sama vu směh opaziv, da to pridošlomu nje po volji.

Treza, kći krěmaricina ponudi mu sest, a stara odide van i za časek donese lěpog kruha, suhog mesa — kaj se je već na fletnu ruku dalo na stol.

No mlad taj čověk neje nit konja dal hraniti, nakaniv namah uz brěg vu dvor. Prime se ljudski suhog mesa i vina.

Okřepiv se junččki, zaprosi tu lěpu devojku za kefu, da se očisti, plati brže bolje, kaj je dužen bil, preporučí se i odide.

Mama, gdo bi ovo mogel biti? zapita Treza namah, kak je kočija odišla.

Budalo, zakaj ga nesi sama pitala? Imala si gda i zakaj. Ali da! gdo bi se bil smějal, dok je on smucal, kak da njeje tri vlaška leta nē jel ni pil.

Zamuknu obadve, kak da bi Bog zna kaj snovale, zatim svaka na svoj posel.

Drugiput dalje.

KAJ JE NOVOGA?

Putniki vu Budapešti.

Poleg štatističkoga izkaza došlo je stranjiskih ljudih (putnikov) vu Budapešt vu mesecih januara i februaru (koji su bili nastanjeni vu velikih oštarijah) vsega skupa 16 jezer 526 ljudih. Od ovih je bilo iz magjarskoga orsaga 11 jezer 505 ljudih, a iz drugih orsagov 5021. — Od stranjiskih orsagov najviše njih je došlo iz Austrije i to 3381 (samo iz Beča je došlo 2534 ljudih). Onda je došlo iz Nemškoga (Pragskoga) orsaga 591, i iz balkanskoga polustoka 514 ljudih. Od ostalih evrop-skih orsagov su sljedeći putniki prispeli vu Budapeštu: Iz Francuske 171, Englezke 100, Ruske 42, Talianske 34, Švajcarske 29, Belgijanske 20, Doljno-Nemke 12, Škandinavije 11, Pirenejskoga polustoka 17. Iz Amerike je vsega skupa stranjiskih došlo 46 od ovih je bilo 43 iz sjedinjenih državah, iz Azije je d šlo 5, iz Afrike 2 i iz Australije 1 stranjiski putnik

Ljubovna drama.

Vu Temež varmegiji na pusti kani-lumarski, nije bilo tak ljepoga dečka, kak je Kalán Janči birkaš. Ispanova 16 ljet stara kći se je i zaljubila vu njega, ali tak da je ovih dneov svoju tajnu otcu svojemu odkrila i rekla, ili budem Jančijova žena ili se pak bude nekaj strašnoga pripetilo. Ali otec nije hotel privoljti na ženitbu. Janči je svojim širokim rubačnim rukavom obrisal suze na očih svoje drage i rekel je, da nigdo drugi nebude del vu ku na njezina pleča, zvun njega. — Na to si je Kalán Janči oblekel iz jezero naborov i 12 rifov cifrasto napravljenu gače i s ovimi rěčmi je željel dobro jutro: Gospon ispan I jeli vidiju ovoga noža? Vu zimi sam žnjim zaklal tustu svinju, ako pak meni nedaju njihovu kćer, onda budem s ovim nožem rě il njihovu kćer i mene od vsake žalosti. Otec je batrivel dečka, da naj počeka do zutra dok si premisli. Na večer pak je ova zalubljena puca s ovimi rěčmi pozdravila Jančija: N! Janči, jeli je pri tebi on nož? ar mene hoćeju zutra vu klošter odpeljati, jeli imš kuraža meni ga vu prsa porinuti? Ako nejmaš kuraža, ovdí je pištolja! Predala je revolvera i stisnula ga je na svoja prsa. Dugo se nisu mogli razstaviti i već je počela zorja svitati, ali na jenkrat sašli su se dva susi jedan za drugim i ovi dva zaljubljeni prestali su živeti. Obedva su vu jeden grob položili.

Kak je Kossuth?

Heli Ignac orsački narodni zastupnik (oblegat) došel je iz Turina dimo, gle je više dneov boravil kakti gost Kossuth Lajoša. Vu zadnje doba krivo raznešeni glasi o slabom zdravju Kossutha javlja Heli, da bivš. Magjarskoga orsaga kormanjoš se vu najbolšem zdravju nahadja, a kak se je glasilo nije niti najmenje istina.

Oženil se je pred operacijom.

Prve dneve ovoga meseca bil je jeđen težak vu Beču imenom Fischer zaradi pogibeljnoga betega prenešen vu obć spital. Tu su ga doktori odlučili operirati. Fischer, koji je već duže vremena zaručen sa svojom dragom očituval je pred doktori, da bi se želil prije nego se podvrgne operaciji (vērčati (zdavati) se sa svojom dragom. Pre-

šestni petek je redovnik ovoga špitala za istinu i zdaval zaljubljeni par, a mladoženja je jedno vuru potli ovog svečanoga čina bil operiran. Doktori su za kratko vrěne posle operacije rekli, da bude njihov pacient moral vumrěti, kaj se je i dogodilo ar je vumrl još istoga dneva okolo osme vure na večer.

Eksplodzija na željeznici.

Na željeznici, koja se šhadja izmed varašov Jorka i Tarritovna vu Englezkoj eksplodirala je predevčerom dinamita bomba. Zaklani su dva Amerikanci i osem Talijanov, a više osobah je ranjeno.

Atentat na sudbenoga činovnika.

Pred nekojim dnevom, kak je telegraf obznanil, pripetil se je vu varašov Brnu atentat na jednom sudbenom činovniku, koji je po službenom poslu došel s ostalom komi ijom vu jedan tamošnji špital, da pregleda jednoga ranjenika. Dok su sudbeni doktori diktirali zapisnik (protokol), skoči jedan drugi betežnik strahovitom bėnoćom na sudbenoga činovnika. Hocha ter mu je hitil vu glavu flašu, koja se je razletila na jezero komadov, ter je nasrećni sudbeni činovnik omeglel i opal. Za tim toga isti betežnik pograbil je i drugu flašu, vu kojoj je bila medicina, ter ju je hitil na ostale kotrige komisije, ali na sreću nje nikoga trefil.

Ženski doktori vu Bosni.

Upravitelj okupiranih zemljah Bosne i Hercegovine minister Kállay odlučil je vu spomenutih zemljah vpeljati ženske doktore. Ova uredba motivira se tim, kaj pri Muhamedancih (pri Turčinah) mu karci nemaju pristupa k ženam, dočim žene slobodno žene pohadjaju. Već je razpisano jedno mesto okružnog ženskog doktora s godšnjom plaćom od 1400 forinti i stanujućem vu Sarajevu.

Velika starost.

Ovih dneov vumrla je vu Sarajevu Španjolka Bianca Gaon vu starosti od 109 ljet. Jeden joj sin 80 ljet star živi vu Jeruzalemu, a drugi sin 76 ljet star vu Sarajevu. Starićin muž je pred 40 ljetmi otišel vu Ameriku pak od onda nigdar od njega ni traga ni glasa. Najmlajši sin joj je pred 22 ljetmi pošel na morje, da bi oca iskal, pak je i njega nestalo.

Nesreća na željeznici.

Iz Rima javljaju sljedeće: Predevčerom tresnul se je na jednom ovdašnjem banhoftu željeznički cug, koji je vozil soldate s drugim jednim cugom, ter je tom prilikom ranjeno okolo 36 soldatov.

»The Gresham«

Pri »The Gresham« zvanom londonskom družtvu (vu Čekovu je upravništvo pri Graneru stacionaru), je moći život osigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu veksu ili menjsu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće pa dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto družtvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi n. pr. 15—20 let, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženskah i dechah osigurati. Ovo družtvo ina svoje glavno upravništvo vu Budapeštu.

**VASUTI MENETREND
CSAKTORNANYÁN.**

Indul	Napszaka	Óra	Idő	Gyors posta- és vegyesv.
Kanizsa felé	Reggel	6:15	Bpesti	gyorsv.
"	Délben	11:55	"	postav.
"	Éjjel	10:26	"	"
Pragerhof felé	Reggel	6:26	Prágai	"
"	Délután	4:13	"	"
"	Éjjel	1:14	"	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	7:10	Bpesti	vegyesv.
"	Délután	4:36	"	"
Varazsdig	Este	10:31	"	"
Egerszeg felé	Reggel	5:33	Bpesti	"
"	Délután	4:55	"	"
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	6:36	Bpesti	postav.
"	Délután	4:17	"	"
"	Éjjel	1:29	"	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4:29	Prágai	"
"	Délben	11:07	"	postav.
"	Éjjel	9:58	"	"
Zágráb felől	Reggel	4:47	Bpesti	vegyesv.
"	Délután	11:27	"	"
"	Este	9:12	"	"
Egerszeg felől	Délben	11:11	Bpesti	"
"	Este	10:05	"	"

Hirdetések.

2020 tkvi szám 891

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bottornya község végrehajthatónak Szklepits Mihály végrehajtást szenvedő elleni 71 ftt tőkeköve telés és járúékaí iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő podturali 64 ftt becsértékben, továbbá a podturali 721 tk, 17 hrsz. a. 166 ftrtr, 657 hrsz. a. 32 ftrtra, a podturali 723 tk. 582 hrsz. a. 63 ftrtra, a 728 tk. 1508 hrsz. a. 112 ftrtra becsült ingatlanokra az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi június hó 23-ik napján d. e 10 órakor

a podturali község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvedékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1891. évi május hó 16-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

KOLLARITS
kir. aljbiró.

847

Magánvevőknek való gyönyörű minták ingyen és bérmentve. Szabóknak való mintakönyvek, a minők még nem léteztek, bérmentelen és 20 forintnyi betét mellett, mely összeg a megrendelés alkalmával levonatik.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvien és dosking a magas Cierus számára, szébhájszerű kelmék es. és kir. hivatalnok-, veterán-, tüszelő-, tornász-, eseléd-, egyenruhákra, teke- és játékasztalra való posztó, lodon vízmentes kelmék va díszkabatokra, mosókelmék, utazóplaldek 4-14 ftrtg stbb. Ki jutányosan tisztességes tartós, tiszta gypot kelmé árut és nem olcsó rongyot, melyet különféle helyről ajánlanak és a szabóbért is alig éri meg, vásárolni akar, forduljon következő cözghez:

Joh. Stikarofsky in Brünn.

Legnagyobb posztóraktár Ausztia-Magyarországban. Fél millió megérő óriási raktárommal és világforgalmu üzletinél nagyon természetes, hogy nagyon sok maradékkal rendelkezem; minden jószani gondolkodó ember okvetlen be fogja látni, hogy ily sok maradékból mintákat küldeni nem lehet, miután néhány száz mintamegrendelés után hamarosan nem maradna semmi. Valóságos széthamosság tehát, ha posztóczegek mégis maradék mintákat hirdetnek és ilyen esetben a mintadarabok egész végekből és nem maradékokból valók; az ilyen eljárás czélja könnyen érthető. Maradékok, melyek meg nem felelnek, kiesereltetnek, vagy a pénz küldetik vissza. Maradék megrendelésnél a szint, hosszat, árt tessék megjelölni. Szétküldés csakis utánvétell. 10 forinton felül bérmentve. Levélezés magyar, német, cseh, lengyel olasz, és francia nyelven. 777 14-20

LOTERIA. Buda 24-ga majnája 1891.
62 86 36 10 25

Gabonairak. — Cena žitka.

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	9 - 25	-
Zab	Zob	6 - 80	—
Rozs	Hrż	7 - 75	8 —
Kukoricza	Kuruza	7	— —
Árpa	Ječmen	6 — 6	50 —
Fehér bab	Grah beli	7 - 50	— —
Sárga >	> žuti	6 —	— —
Vegyes >	> žmešan	5 - 50	— —

NYILTTÉR.*

Selyem Grenadin fekete és szines (más világos színekben is) méterje 95 krtól 9 ftt 25 krig (18 minőségben) (küld egész ruhákat díj és vámmenyesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zürichben). Minták azonnal küldetnek. Levelekre Svájczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat miatt közölttekért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

ODGOVORNI UREDNIK:
MARGITAI JOZSEF

Glavni suradnik:
GLAD FERENCZ.

Kiadandó lakás.

Egy **3 szoba, konyha** stbből álló
utczai lakás

f. évi augusztus hó 1-jétől kiadandó.

Bővebbet vaspálya-utca 232. sz. alatti háztulajdonosnál.

848 1-3

ROBEY & COMP.

gépgyárosok **BUDAPESTEN, IX. Rákos-utca 5-9**

Iroda IX. Üllői-ut (Aug. 1-től kezdve Rákos-utca 1.

ajánlják kevés tüzelő-anyagot igénylő

GŐZMOZGONYAIKAT és CSÉPLŐGÉPEIKET

melyek az eredetileg általuk alkalmazásba vett szabadalmazott vaskerettel, kettős működésű meghosszabbított szalmarázókkal, és megnagyobbított törek- és pelyvarázó-szekerényekkel épitettek;

továbbá kasztrakó-gépeiket és más egyebnemű gazdasági gépeiket, és eszközeiket. Visszint fekvő talapzatos gőzgépeket egyszerű és Compound-rendszer szerint, Cornwalli gőzkazánjaikat, szab. Robey stabil gőzgépeiket mozdonykazánnaikait és malomberendezési tárgyaikat a legjutányosabb áron.

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra díj- és bérmentesen megküldetnek. 844 2-6

Kiállítás Páris 1889.

arany érem.

Legnagyobb eredmény!! Próbálatok és itéljetekek!!

A PUSZTÍTÓ TORD-TRIPLE

kiirt patkányt egeret és vakondot anélkül, hogy más háziállatoknak kárt okozna. — Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem Phosphort vagy más a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Arak: Egy nagy csomag 1 frt., egy kis csomag 50 kr.

Ezer forintot fizetek annak, ki bebizonyíthatja, hogy egy a Tord-Tripet felülmúló szer létezik, mely főképen — mint ez — a háziállatoknak nem árt, míg ellenben más phosphorvegyülék elpusztít kutyát, macskát és legkellemetlenebb büzt terjeszti.

A. Cousseau Traverse Gazzino Marseille,
a francia-, belga- és olasz-államvasutak szállítója.

Kapható **HEINRICH MIKSA** fűszerkereskedésében Csáktornyan.

826 5-6

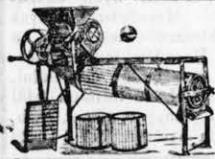
Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva legelőcsőbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposaságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt, amire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a viág folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr. negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hélig ingyen és bérmentve küld.

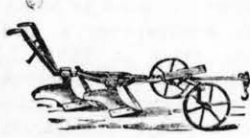
824 7-52.

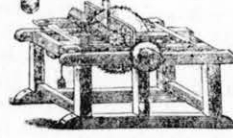
Konkolyozó (Trieur).

Csőves tengeri daráló.

Kétvasú eke.

Kőfűrész.

Szeckavágó.

Szeckavágó.

Cséplőgép.

GRAEPEL HUGÓ
GÉPGYÁROS
MARSHALL SONS & CO^{LD} LTD
VEZÉRÜGYNÖKE

Gőzmozgony.

Tisztító rosta.

Y., KÜLSŐ YÁCZI-UT 46. BUDAPESTEN Y., KÜLSŐ YÁCZI-UT 46.
(EZELŐTT BROGLE JÓZSEF-FÉLE GYÁR).

Ajánl legkitünőbb szerkezetű konkolyválasztókat (Trieur) és gabona tisztító rostaikat, ugyszintén legújabb rendszerű sorvetőgépeket, könnyű faju kétvasú ehék-, csöves tengeri daráló-, kukoricea morzsolók-, szeckavágók-, répavágókat, továbbá löhere-toklászó készüléket, bármily gyártmányu cséplőgéphez, valamint őrlőmalomok és malomberendezési gépeket, nevezetesen: **gabona tisztító (Eureka), tarárok, malom trieurök, hengersizékek, lisztosztályozó hengerek, felhordók, dara tisztító-gépek és malom vasrészeket; lyukasztott rostalemezek és általában mindennemű gazdasági gépek és eszközöket** legelőcsőbb árakon és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

Gépolaj.

Löhère toklászó

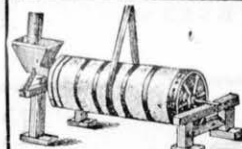
Malomkő.

Lisztosztályozó henger.

Fecskendő.

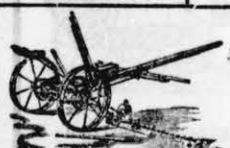
Malomtrieur.

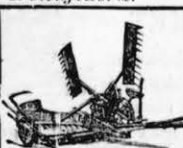
Répavágó.

Őrlőmalom.

Fűkaszalógép.

Aratógép.

Lyukasztott rostalemez.

Szénagyűjtő.

Sorvetőgép.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Csáktornyan.